

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

Examen III. De Suspensione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

Aula.

Hurtad.

publica, notabilis, & magnum gignit scandalum. *Quando pu-*
blica erit? Quando in oppido decem, aut duodecim: in magna
ciuitate pluribus fuerit manifesta. Aula pari. 2. c. p. 6. d. 1.
num. 4. Notat Hurtado d. 1. diffie. 3. n. 10. huiusmodi per-
cussorem vitari non debere, nisi certitudo moralis de delicti
notorietate adsit.

EXAMEN III.

Circa materiam de Suspensionis Censura.

CAPVT PRIMVM.

Suspensio quid, & quotuplex: eius species
principales.

1. *Vidnam est Suspensio? Ecclesiastica censura, qua*
Clericus vsu Officij, aut Beneficij Ecclesiastici
priuatur. Est enim Ecclesiastica poena, qua ita
quis ordinis actus exercere prohibetur, vt si
contra faciat, irregularitatem incurrat.
2. *Quotuplex Suspensio? Quintuplex est 1. Si materiae ratio*
habeatur, alia est ab officio, alia à Beneficio. 2. Si causa, ob
quam fertur, alia in vindictam criminis, alia fertur in conu-
maciam. 3. Si spectetur eius efficacia, alia suspendit in totum
ab Officio & Beneficio, alia in parte ab altero illorum; alia ab
Officio in totum, vel Beneficio, alia in parte tantum, vt ab
Officio Ordinis, non iurisdictionis. 4. Si consideretur eius
duratio, alia indefinita est, alia terminata, alia perpetua positi-
tiue. 5. Si eius cessatio attendatur, alia solo temporis lapsu
cessat, alia per exercitium vel omissionem alicuius actionis,
vel omissionem eiusdem, alia per solam absolutionem.
3. *Quid comprehendit suspensio lata simpliciter? Ab officio*
& Beneficio suspensionem, nisi ex circumstantibus verbis ali-
qua restrictio colligatur.
4. *Indica suspensionis, & depositionis differentiam? Suspen-*
sio quidem iure ordinario remissibilis est, depositio mini-
mè. Suspensio si sit ab Officio, vel Beneficio nec munere
nec Beneficio priuat; at depositio ipso priuat munere, & Be-
neficio.
5. *Ad suspensionis species principales explicandum ac-*
cedat.

ade. Exprime primam speciem, qua est suspensio ab officio. Suspensio ab officio priuat omni vsu spiritualis potestatis ab aliquem spiritualem actum exercendum, siue sit ordinis, siue iurisdictionis, siue alicuius Ecclesiasticæ administrationis.

6. Extendit ne se ad omnia loca inibi, donec ab habente potestatem auferatur? Extendit se ad omnia loca, durat autem donec auferatur si sit suspensio absoluta: si verò sit ad certum terminum, eo transacto, ipa quoque suspensio cessat. *ipsa*

7. Includit ne suspensio hac à Beneficio suspensionem? Minimè; quia per hanc illæ tantum actiones impediuntur, quæ ad ministerium aliquod Ecclesiasticum pertinent.

8. Suspensus quis est ab ordine. Suspensum omni ordinis vsu priuatum puta, non autem iurisdictione, nisi quoad eius actus, qui cum ordine connexi sunt, v.g. absolutio in pœnitentia foro.

9. Suspensus est ab ordine determinato. Solùm suspensum habet ab illius exercitio, sicut suspensio ab ordine Pontificali suspendit tantum ab vsu & actibus, qui Pontificali ordinis proprii sunt; suspensio à collatione ordinum vnum tantum actum Pontificali ordinis prohibet, qui scilicet est ordinis collatio.

10. Suspenditur à iurisdictione. Ab omni spirituali iurisdictione suspensum existima, non autem ab omnibus iis ordinum actibus, qui iurisdictionem non requirunt.

11. Suspenditur à iurisdictione. A Missa & Horis Canonice in Choro recitandis tanquam à Clericis priuatum reor, non tanquam à laicis audientibus illa, iisque interessentibus. Hinc tres Regulas ad suspensionis effectus dignoscendos tradiderim. Prima sit, suspensionem ab inferiori ordine Superioris exercitium, qui cum eo necessario connexus fuerit, etiam prohibere. Secunda suspensionem ab ordine Superiori inferiorem non repellere. Tertia suspensionem ab actu determinato ab aliis haud necessario connexis non suspendere. *inferioris exercitium non prohibere.*

à diuinis officijs

12. Exprime secundam speciem principalem suspensionis, qua est à Beneficio. Suspensio à Beneficio priuatio est vsus iuris ad temporarium emolumentum percipiendum. Vnde non vsu & potestate; sed legitimo tantum vsu priuat, nec obligationem auferit officium exercendi. Si suspensus vnum tantum habeat Beneficium, ab eo tantum suspensus erit, si plura.

§ 10 *Moralis Theologia Tract. IV. Censura,*
à pluribus, etiam à Pensionibus, quæ spirituali titulo tribuuntur.

13. *Quidnam per fructus temporales intelligitur?* Omnes redditus, qui ratione Beneficij percipiuntur; etiam quotidianæ distributiones; non autem aliæ voluntariè à fidelibus propter opera personalia tributæ. Priuat etiam iis, quæ ad percipiendos, vel augendos fructus ordinantur, v. g. Beneficij locationes, venditiones fructuum, & ipsa Beneficij administratio.

14. *De huius extensione, & duratione quid?* Suspendio hæc ad omnia loca se extendit, in quibus beneficia existunt; & si simpliciter lata sit, semper durat, donec per absolutionem auferatur.

15. *Priuat ne omnibus fructibus percipiendis?* Minime, sed iis tantum, qui à tempore, quò suspendio lata est, percipiendi erant. *Suspendio fit solum ex Beneficij parte.* Vno, vel quibusdam tantum Beneficiis priuat, vel etiam tantum parte aliqua fructuum.

16. *Alendus ne suspendus à beneficio fructibus eiusdem?* Si pro contumacia lata sit suspendio, alendus non est; si pro pœna, potest alii, quantum ad commodam satis sit sustentationem.

17. *Impedit ne suspendio à Beneficio nouam Beneficij collationem?* Si lata sit simpliciter, impedit, non autem quæ esse limitata, hoc est, à Beneficiis, quæ obtineret.

CAPVT II.

De causis suspensionis.

18. **C**edo causam subiectiuam suspensionis. Tantum est persona Clerici, siue sit priuata, vt simplex Sacerdos &c. siue publica, vt Episcopus, & Cardinalis: siue singularis siue vniuersalis, vt communitas, & Capitulum.

19. *Causa dispositiua quanam?* Si suspendio fertur ratione Censuræ, debet esse culpa aliqua grauis, vel leuis pro suspensionis qualitate; si verò in vindictam, potest ferri sine culpa suspensi, sed non sine causa.

20. *Causam formalem aperi.* In suspensione iuris exiguntur tantum legis verba, quibus sufficienter significetur, ealem pœnam ipso facto incurrendam imponi. In suspensione auctem ab homine tum propria admonitio, tum verba determinata

nata, quæ suspensionis speciem significant, tum denique denunciatio eius requiritur.

21. *Causam auferentem assigna.* Quando suspensio lata est ad tempus determinatum, solo temporis lapsu tollitur. Quando in perpetuum, vel dispensatione, vel absolutione opus est. Porro si de ordinaria potestate sit sermo, ab auctoritate tantum Canonis potest auferri. *Quid si lata sit ob contumaciam?* Si à iure, tunc non reseruata à quolibet ordinario absoluitur: reseruata tantum ab auctore, vel Superiore eius, si ab homine, eodem modo tantum auctor, vel Superior absoluit.

22. *Formam absolutionis describo.* Illa potest usurpari: *Ego te absoluo à vinculo suspensionis, quam incurristi ob talem causam, & restituo te executioni tuorum Ordinum, vel Beneficiorum, vel Officiorum, &c. in nomine Patris, &c.*

CAPUT III.

De suspensi peccatis, & irregularitatis contractione.

23. *Suspensi obligationes edisserere.* Si suspensus ab officio factum aliquem Ecclesiastici officij exerceat, mortaliter peccat ex genere suo. Item mortaliter peccat suspensus à Beneficio, si notabile aliquid ex Beneficij fructibus capiat, vel actionem aliquam ad illius administrationem pertinentem exerceat. Ex occultis actionibus prohibitis (non solum ex publicis) incurrit suspensionem.

24. *An validi actus ordinis, quos suspensus exercet?* Semper validi sunt, si iurisdictionem non requirant, siue sit occultus, siue publicus: si verò sint actus solius iurisdictionis, in occulto suspense validi, in denunciato irriti sunt.

25. *Quid si suspensus ab officio sese in actibus ordinis, ante absolutionem exerceat?* Irregularitatem incurrit, etiam si Minorum ordinum actus sint, modò solemniter fiant. Nec refert, an actus competant ordini iure diuino, vel humano.

26. *Si suspensus Pontificalibus, actus Episcopi proprios exerceat?* Irregularitatem contrahit, siue cum Pontificali apparatu, siue absque illo eos exerceat.

27. *Ita ne qui suspensionem in actibus iurisdictionis violat?*

312 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
lat? Minimè; nam præter culpam, alia ei pœna infligenda
non est.

28. *Suspensus quis est ab Ecclesia ingressu.* Si celebret in
ca, etiamsi potius interdicti quædam species sit, sit irregu-
laris, siue consecrata, siue tantum sit Ecclesia benedi-
dicta.

29. *Ob delictum aliquod quis in ipsa ordinatione commisso*
suspensionem incurrit. Etiam si ordinem illum in ipsa ordi-
natione ministret, ex probabiliore sententia irregularitatem
non incurrit.

30. *Incurrit ne illam, qui suspensionem etiam in puram pœ-*
nam infligendam violat? Incurrere assero cum Fillucio.

CAPVT IV.

De omnibus suspensionibus in particulari.

§. I. 31. **C**atalogum omnium suspensionum effinge, gratia mo-
Suspensiones in **C**moris. Profectò & contra Episcopos, & contra Ca-
particulari con- pitula, & contra Religiosos, & contra Clericos plures Cen-
tra Episcopos. suræ contorquentur, numero quidem quinque super septua-
scopos. ginta.

32. *Contra Episcopos quotnam? Viginti & quatuor.* 1. Con-
tra conferentes Ordines simoniace. 2. Contra conferentes lu-
scopos. spenso propter malam promotionem. 3. Contra ordinantes
Religiosum non professum, 4. Contra ordinantes accepto iu-
ramento, quod non molestabuntur super eorum provisione.
5. Contra ordinantes Monachum sine licentia Abbatis. 6.
Contra promulgantes Concilium provinciale toti diocesi.
7. Contra intromittentes se in causis spectantibus ad Episco-
porum electionem. 8. Contra submittentés laicis bona Ec-
clesiarum sine debito consensu. 9. Contra occupantes bona va-
cantium pertinentium ad eorum provisionem. 10. Contra
ingredientes Monasteria Monialium sine necessitate. 11.
Contra non visitantes limina Apostolorum tempore præscri-
pto in Sixti V. constitutione. 12. Contra publicantes populo
indicem casuum. 13. Contra non facientes comburi libros
Talmud. 14. Contra negligentes procedere aduersus Simo-
niacos. 15. Contra relaxantes incendiariis pœnam in iure
expressam. 16. Contra concubinos à Synodo admonitos,
& non se emendantés. 17. Contra promotos à Sede Apolto-
lica, sine literis authenticis eiusdem. 18. Contra non seruantes

Examen III. De Suspensione. § 13

Extrau. 2. de electione, quoad perceptionem fructuum primi, vel secundi anni. 19. Contra delinquentes aduersum Clericorum immunitatem. 20. Contra abutentes munere Inquisitorum in causa fidei. 2. Contra fouentes vsuras, locando suas domos. 22. Contra admittentes resignationes aduersus formam praescriptam in constitutione, Quanta. 23. Contra alienantes bona Ecclesiae ultra biennium. 24. Contra male vtentes delegata potestate, in causa alienationis.

33. Quotnam contra Capitula? Quatuor reperio. 1. Si dilapident bona relicta, vel obuentionia tempore vacationis. 2. Si recipiant Praelatos promotos in Curia, absque litteris Papae. 3. Si perant in receptione ad Religionem, aut post illam, pastus, prandia. 4. Si non seruent contenta in constitutione, Quanta Pij V.

34. Aduersum Religiosos quotnam suspensiones collegisti Nouem. 1. Contra Apostatas, in apostasia ordines recipientes. 2. Contra recipientes ad professionem ante probationis annum. 3. Contra Superiores concedentes redditus Ecclesiarum alicui ad vitam. 4. Contra vsurpantes decimas sibi non conuenientes. 5. Contra non vtentes habitu, & vestitu, modo ipsis praescripto. 6. Contra Superiores, ad quos occasione excessuum suorum aliquid peruenerit. 7. Contra introducentes mulieres in Monasteria. 8. Contra non professos recipientes ordines sacros. 9. Contra non facientes conscientiam poenitentibus de soluendis decimis.

35. Aduersum denique Clericos quotnam suspensiones? Triginta & octo adnumerabo. 1. Contra disputantes de Conceptione B. Virginis. 2. Contra prouocantes ad duellum, vel acceptantes. 3. Contra Simoniacos. 4. Contra publicos concubinos. 5. Contra Sodomiam exercentes. 6. Contra publicos peccatores. 7. Contra raptos, vel praebentes auxilium raptui. 8. Contra iurantes de tenendo schismate. 9. Contra occupantes bona, census, &c. Ecclesiae, Beneficij vel alterius pij loci. 10. Contra conseruatores se intromittentes in aliis quam de manifestis iniuriis. 11. Contra facientes in iudicio per se aliquid contra iustitiam, vel conscientiam in grauumen partis. 12. Contra conferentes Beneficia eorum, qui seruiunt in Curia, vel eadem recipientes. 13. Contra inferiores Episcopis non seruantes in uisitatione constitutionem Innocentij IV. 14. Contra vtentes Ordine in loco interdicto, prater modum iure concessum. 15. Contra tradentes sepulturae publicos vsurarios. 16. Contra Parochos non prohibentes

§. 2.
Contra
Capitula.

§. 3.
Contra
Regulares.

§. 4.
Contra
Clericos.

matrimo

514 *Moralis Theologiae Tract. IV. Censura,*
 matrimonia clandestina, vel contra interdictum Ecclesiae
 operantes. 17. Contra alienis debitis grauantibus Ecclesias
 sibi commissas. 18. Contra electores Episcoporum non praesentantes electionem electo infra octo dies. 19. Contra eligentes indignum ad Episcopatum, vel Curatum. 20. Contra consentientes electioni, per abusum secularis potestatis. 21. Contra postulantes in Praelatum Cathedralis eos, qui prohibentur. 22. Contra compromissarios eligentes indignum. 23. Contra occupantes bona Praelati defuncti. 24. Contra abutentes vestibus contra iuris statuta. 25. Contra Parochos iungentes sponso alterius Parochiae sine licentia. 26. Contra celebrantes coram excommunicato, vel interdicto. 27. Contra recipientes ordines ab eo, qui Episcopatum renunciauit. 28. Contra recipientes ordines ab alieno sine proprii licentia. 29. Contra recipientes à proprio in aliena diocesi sine licentia. 30. Contra recipientes ab excommunicato, vel suspenso. 31. Contra recipientes ante legitimam aetatem. 32. Contra recipientes extra tempora sine dispensatione. 33. Contra recipientes, non seruatis interstitiis. 34. Contra ordinatos falso titulo. 35. Contra promotos per saltum. 36. Contra recipientes ordines post matrimonium ratum, etiam non consummatum. 37. Contra recipientes ordines, si sint excommunicati, suspensi, vel interdicti. 38. Contra recipientes ordines cum literis Capituli Sede vacante infra annum.

CAPVT V.

*Praxis circa materiam de Suspensione ex Societate
 IESV Auctoribus.*

§. I. 36. **S**uspensus ab officio, censetur ne fructibus beneficii praesentari? Minime, potest enim illos percipere temporalem beneficii administrationem gerendo, promptus, quidem, quantum ei conceditur officio satisfacere, Horas Canonicas recitando, & ad alia Ecclesiastica munia vicarium substituendo. *Sanchez de Matrim. lib. 2. d. 51. num. 13.* sententiam hanc veram existimans, etiam si suspensio ab officio sit perpetua.

Auila 37. *Potest ne suspenso ab Officio nouum beneficium validè ac licite conferri? Validè negat Auila p. 3. d. 2. dub. 10. licite negat*

negat Coninch d. 1. §. dub. 2. n. 7. At alij validè & licitè confer- Conin-
ri posse asseruerunt.

38. *Suspensio autem à beneficio quid?* Docet Coninch d. 1. §. Coniu-
dub. 2. num. 14. collationem noui beneficij factam suspensio à
beneficio ex Clem. 2. de vita & bon. Cleric. non esse ipso facto
irritam, sed irritandam. At Auila p. 3. c. 6. d. 6. dub. 1. concl. 1. Auila,
asserit suspensum à beneficio, si præstet officium, omnes fru-
ctus, & distributiones lucrari.

39. *Suspensus ab Ordine Superiori, censetur ne ab inferiori*
suspensum? Non; quia qui prohibet maius, non intendit minus
prohibere. An suspensus à minori, indirectè ad maiorem etiam
exorcendo suspensus censeatur? Suarius d. 26. sect. 4. num. 8. Suar.
probabile censet, non omnes actus superioris Ordinis per
suspensionem superioris impediri; sed illos solum, qui exer-
citiu includunt inferioris suspensi. v. g. suspensus à Diaco-
nato non potest celebrare, quia debet Euangelium legere,
quod est actus Diaconi; potest autem Confessiones audire,
baptizare, &c.

40. *Suspensus quis est ab Ordine Episcopali?* Eos tantum
Ordinis actus exorcere prohibetur, qui Episcopi proprij sunt,
& Sacerdoti de iure ordinario non possunt competere. Su-
spensus est ab usu Pontificalium. Solummodo prohibetur uti
baculo, & pallio; per accidens verò, & consequenter illorum
actuum exercitio, qui sine baculo & pallio exerceri non de-
bent: v. g. ordinatio, confirmatio, consecratio Ecclesiæ, alta-
ris, aut virginis. Minimè verò celebrare sine Pontificalibus,
Confessiones audire, forensam iurisdictionem exercere. Lay- Laym-
man lib. 1. tract. 5. p. 3. c. 1. n. 6. *Suspensus est tantum à minorum*
Ordinum collatione. Haud censetur suspensus à collatione
maiorum. *Suspenditur ab officio confirmandi.* Non ideo cense- Laym-
tur suspensus à consecrando, vel ordinando ex Laymani sen-
tentia; quia quamuis hæc illo maiora, non tamen connexa.

Suspensus quis est ab administratione Sacramentorum: creditur
ne suspensus à celebrando? Minimè; quia celebratio Missæ non
allolet sub ministerio Sacramentorum comprehendi. Præpo- Præp-
situs in 3. p. q. 3. dub. 2. n. 18.

41. *An suspensio disiunctiua ab Officio, vel beneficio teneat*
Non tenere respondet Henriquez lib. 3. c. 22. n. 4. quia non est Henric-
maior ratio, reum ab vno potius, quam ab alio manere su-
spensum. At Gaspar Hurtado de susp. diff. 4. n. 1. teneri affir- Hurt-
mat; quia Confessarius potest imponere ad pœnitentiam hoc,
vel illud: & iudex damnare aliquem aut verbera subire, aut
certam pecuniam soluere.

42. Num suspensio lata sub hac forma: sit suspensus, sit valida, & à quo suspendat? Valida est, & ab officio, & beneficio suspendit; quemadmodum cum dicitur, sit excommunicatus, de excommunicatione maiori intelligitur. *Gordonus tom. 2. lib. 7. q. 14. c. 2. n. 7.* legendus.

Gord. §. 2. 43. Scio suspensum ab Ordine, si Ordinem exerceat, fieri irregularem: quoniam, quaso, piaculo? Si est materia grauis peccat mortaliter; & si est actus Ordinis irregularitatem incurrit. Porro *Suario auctore d. 26. sect. 2. num. 6.* quoniam suspensus excusatur à culpa, etiam ab incurrenda irregularitate excusatur.

44. Episcopus ne suspensus à Pontificalibus, sit irregularis, in Pontificalibus celebrans? Non; quia non est suspensus à substantia celebrationis, sed solum quoad solemnitatem accidentalem. *Auila p. 7. d. 9. sect. 2. dub. 2*

Auila. 45. Suspenditur quis ab officio concionandi, concionatur solemniter; incurrit ne irregularitatem? Non; quia concionari non est per se actus Ordinis. *Tannerus tom. 4. d. 6. q. 10. dub. 7. num. 137.* De Clerico suspeso ab officiis diuinis, illis assistat tanquam laicus, eandem esse rationem asserit *Filliucius tom. 1. tract. 17. c. 2. n. 33.*

Filliuc. 46. Num acta suspensi valida sint? Actus iurisdictionis sunt inualidi nisi sint occulti in quo casu supplet Ecclesia defectum. Si non est denunciatus, inuitatus ab aliis, validè, & licitè iurisdictionem exercet. *Suarus d. 26. sect. 2. n. 2.* Actus autem Ordinis sunt validi etiam in denunciato, præter absolutionem sacramentalem, quia est etiam actus iurisdictionis: quam si non est toleratus, inualidè exercet; toleratus autem valide absoluit.

Suar. §. 3. 47. Quænam in casibus præterea index Ecclesiasticus sit De suspensio aperi. 1. Si ferat sententiam excommunicationis non præmissa trina admonitione, coram idoneis testibus. 2. Si sententiam excommunicationis, interdictive ferat, non expressa causa, ob quam fertur. 3. Si contra conscientiam, vel iustitiam in iudicio aliquid faciat per gratiam, vel fortes in grauumen partis alterius; & est suspensus per annum. Sic *Busæus.*

Busæ. 48. Potest ne iudex, vel Episcopus, qui tulit suspensionis censuram, ex iusta causa illam suspendere ad tempus? Potest, & concedere celebranti, vt tunc temporis non incurrat irregularitatem; quia censura non ligat vltra iudicis intentionem.

49. Quidnam faciendum de fructibus suspensi à Beneficio? Conuertendi in Ecclesiæ vtilitatem (detractis iis, qui substi-

turo ad inferuendum traduntur) distributiones verò pro eo tempore, quo Clericus eas non lucratur, aliis tradendæ Clericis, qui diuinis officiis interfunt. Sic *Molina*.

Molin.

50. *Iniuste quis ab officio suspenditur, potest ne distributiones recipere?* Posse existimo cum *Auila*, saltem si ante suspensionem chorum consueuerat frequentare.

Auila.

51. *Petens Sacramentum à Sacerdote suspendo ab officio, sed nondum denunciato, peccat?* Minimè; quia cooperans, & communicans cum suspendo tolerato, seu nondum denunciato iis in actibus iurisdictionis, & officij, à quibus est suspendus non peccat mortaliter *Auila* auctore.

Auila.

52. *Acta ne per suspendum, qui non est nominatim denunciatus, valida sunt?* Valida *Palao* asserit. Secus dicendum de actis nominatim denunciati, nisi titulus coloratus, aut communis error adesset.

Pal.

53. *Quid absolute suspendus?* Ex *Sanctio* respondet suspendum absolute intelligi ab officio ordinum, & Beneficio, non autem ab auditione diuinorum, aut sepultura.

Sanch.

54. *Quandouam quis proprie suspendus non est?* Asserit *Saa* suspendum per non habentem iurisdictionem Ecclesiasticam exteriorem non esse proprie suspendum, sed prohibitum; item eum, qui solo verbo suspenditur, non scripto; vel qui ab officio non proprie Ecclesiastico.

Saa.

55. *Suspendum me esse ab ingressu Ecclesie, quid significat?* Solum prohiberis in Ecclesia celebrare, & diuinis officiis interesse. Vnde potes in ea orare, & Sacramenta recipere, & iurisdictionem exercere, & sepeliri decedens cum penitentia signis, & extra celebrare, scilicet in loco non designato per Episcopum in perpetuum ad celebrandum. *Saa* sic ex *Sayro*.

Saa.

56. *Num suspensionis sententia, eiusque effectus per sequentem appellationem suspendatur?* Minimè; quia censura Ecclesiastica trahit secum executionem, vt dicitur in cap. *Pastoralis*. *Saa*.

Saa.

57. *Certus sum, me non peccasse: incido ne in suspensionem?* Minimè; quia nunquam imponitur ab homine sine culpa saltem veniali; nec à iure aut ab homine ob contumaciam, nisi ob mortalem, *Emanuele Saa* auctore.

Saa.